

130

CÂU NÓI

CỦA **CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH**
VỀ XÂY DỰNG ĐẢNG
CỘNG SẢN VIỆT NAM

Đại tướng, GS.TS. TÔ LÂM

**Biên mục trên xuất bản phẩm
của Thư viện Quốc gia Việt Nam**

Tô Lâm

130 câu nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh về
xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam / Tô Lâm. - H. :
Chính trị Quốc gia, 2020. - 76tr. ; 15cm

1. Đảng Cộng sản Việt Nam 2. Tư tưởng
Hồ Chí Minh 3. Xây dựng Đảng
324.2597075 - dc23

CTL0217p-CIP

130
CÂU NÓI

CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH
VỀ XÂY DỰNG ĐẢNG
CỘNG SẢN VIỆT NAM

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT
Hà Nội - 2020

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Trong giai đoạn đổi mới và phát triển đất nước hiện nay, công tác xây dựng Đảng được coi là nhiệm vụ then chốt, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, là vấn đề sống còn đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và Nhân dân ta.

Nhằm góp phần tích cực vào công cuộc vận động xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đồng thời đẩy mạnh việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật xuất bản cuốn sách: *130 câu nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam* của Đại tướng, GS.TS. Tô Lâm.

Cuốn sách gồm 130 câu nói của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam, được biên soạn hệ thống một cách toàn diện tư tưởng Hồ Chí Minh về công tác xây dựng Đảng như: vị trí, vai trò, mục đích, phương châm của xây dựng Đảng, lực lượng làm công tác xây dựng Đảng; nội dung của công tác xây dựng Đảng về mặt chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức.

Cuốn sách là tài liệu cần thiết đối với cán bộ, đảng viên trong công cuộc đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng, góp phần làm cho Đảng ta ngày càng trong sạch, vững mạnh theo lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, thiết thực hướng tới kỷ niệm 130 năm ngày sinh của Người.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

Tháng 01 năm 2020

**NHÀ XUẤT BẢN
CHÍNH TRỊ QUỐC GIA SỰ THẬT**

Phần thứ nhất

**VAI TRÒ, MỤC ĐÍCH, PHƯƠNG CHÂM
VÀ LỰC LƯỢNG LÀM CÔNG TÁC
XÂY DỰNG ĐẢNG**

I- VAI TRÒ CỦA CÔNG TÁC XÂY DỰNG ĐẢNG

Vì sao phải xây dựng Đảng? Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh thì:

1. “Một dân tộc, một đảng và mỗi con người, ngày hôm qua là vĩ đại, có sức hấp dẫn lớn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi, nếu lòng dạ không trong sáng nữa, nếu sa vào chủ nghĩa cá nhân”¹.

2. “Đảng là đội tiên phong của giai cấp và dân tộc. Để làm tròn nhiệm vụ kháng chiến và kiến quốc, Đảng phải mạnh, toàn Đảng tư tưởng phải nhất trí, hành

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, t.15, tr.672.

động phải nhất trí. Cho nên chính Đảng là việc chính, phải đặc biệt chú trọng”¹.

3. “Một Đảng mà giấu giếm khuyết điểm của mình là một Đảng hỏng. Một Đảng có gan thừa nhận khuyết điểm của mình, vạch rõ những cái đó, vì đâu mà có khuyết điểm đó, xét rõ hoàn cảnh sinh ra khuyết điểm đó, rồi tìm kiếm mọi cách để sửa chữa khuyết điểm đó. Như thế là một Đảng tiến bộ, mạnh dạn, chắc chắn, chân chính”².

4. “Vì điều kiện khó khăn, mà số đông cán bộ và đảng viên chưa được huấn luyện hẳn hoi cho nên tư tưởng và trình độ chính

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.7, tr.396.*

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.5, tr.301.*

trị còn thấp kém và lệch lạc. Điều đó tỏ rõ ra ở mỗi khuyết điểm như: không nắm vững chính sách trường kỳ kháng chiến, tự lực cánh sinh; không phân biệt rõ ràng bạn và địch, bệnh quan liêu, công thần và nạn tham ô.

Là một Đảng lãnh đạo, Đảng ta cần phải mạnh mẽ, trong sạch, kiểu mẫu.

Toàn Đảng phải tư tưởng nhất trí, hành động nhất trí, đoàn kết nhất trí mới làm trọn nhiệm vụ của Đảng”¹.

5. “Nếu chúng ta chính Đảng thành công thì nó sẽ khuếch trương những thắng lợi về quân sự, chính trị, kinh tế, v.v..

Do chính Đảng mà Đảng rèn luyện chính đốn và tăng cường đội ngũ của mình,

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.7, tr.414-415.*

để giữ vững trường kỳ kháng chiến đến thành công. Đó là ý nghĩa của việc chỉnh Đảng”¹.

6. “Đảng phải thật mạnh, thật trong sạch để thiết thực lãnh đạo những nhiệm vụ công tác nói trên. Muốn lãnh đạo vững thì trước hết cán bộ và đảng viên phải có tư tưởng và lập trường vững chắc để lãnh đạo, để xung phong làm gương mẫu. Vì vậy, *chỉnh Đảng là việc chính mà chúng ta phải làm ngay*”².

7. “Một đảng có chủ nghĩa Mác - Lênin, có kỷ luật nghiêm khắc, thật thà tự phê bình và phê bình, liên hệ chặt chẽ với nhân dân; một đảng đúng đắn về tư tưởng, về

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.7, tr.415, 398.

chính trị, về tổ chức như Đảng Lao động Việt Nam, đó là đảm bảo chắc chắn cho kháng chiến nhất định thắng lợi, kiến quốc nhất định thành công”¹.

8. “Muốn làm được những việc trên, trước hết phải chỉnh đốn nội bộ Đảng. Phải nêu ra những việc chính, nắm lấy đó mà làm.

Đảng ví như cái máy phát điện, các công việc trên ví như những ngọn đèn, máy mạnh thì đèn sáng”².

9. “Đảng lãnh đạo kháng chiến và kiến quốc. Đối với vận mệnh của nước nhà và dân tộc, Đảng có trách nhiệm vô cùng

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.8, tr.281.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.6, tr.15.

to lớn. Cho nên xây dựng Đảng là một nhiệm vụ cực kỳ quan trọng của nhân dân ta”¹.

10. “Là một Đảng lãnh đạo, Đảng ta cần phải mạnh mẽ, trong sạch, kiểu mẫu”².

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.279.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.415.

II- MỤC ĐÍCH CỦA CÔNG TÁC XÂY DỰNG ĐẢNG

Về mục đích của công tác xây dựng Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định:

11. “Mục đích chính Đảng là nâng cao tư tưởng và trình độ chính trị của đảng viên và cán bộ, làm cho đảng viên và cán bộ theo đúng quan điểm và lập trường vô sản”¹.

12. “Mục đích chính Đảng là để dìu mài cán bộ và đảng viên thành những chiến sĩ xứng đáng là người đày tớ của nhân dân”².

13. “Việc cần phải làm trước tiên là *chỉnh đốn lại Đảng*, làm cho mỗi đảng viên, mỗi đoàn viên, mỗi chi bộ đều ra

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.415.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.380.

sức làm tròn nhiệm vụ đảng giao phó cho mình, toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân. Làm được như vậy, thì dù công việc to lớn mấy, khó khăn mấy chúng ta cũng nhất định thắng lợi”¹.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.616.

III- PHƯƠNG CHÂM VÀ LỰC LƯỢNG LÀM CÔNG TÁC XÂY DỰNG ĐẢNG

Về phương châm xây dựng Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng:

14. “Trong công việc chỉnh đốn Đảng, cũng như trong mọi công việc khác, quyết phải thực hành cách liên hợp sự lãnh đạo với quần chúng và liên hợp chính sách chung với chỉ đạo riêng.

Phải dùng cách “từ trong quần chúng ra, trở lại nơi quần chúng”¹.

15. “Chỉnh Đảng phải làm từng bước, phải có trọng tâm:

- Chỉnh huấn cán bộ trước rồi mới chỉnh đốn chi bộ.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.331.

- Chính đốn tư tưởng trước rồi mới chỉnh đốn tổ chức.

- Chính huấn cán bộ cao cấp phải do Trung ương trực tiếp lãnh đạo vì đó là mấu chốt của việc chỉnh đốn toàn Đảng.

- Chính huấn nhằm vào: nâng cao trình độ tư tưởng và chính trị của cán bộ và đảng viên, tẩy bỏ tư tưởng phi vô sản và tiểu tư sản, thống nhất tư tưởng, thống nhất hành động, đoàn kết toàn Đảng để Đảng làm tròn nhiệm vụ nặng nề và vẻ vang của mình”¹.

16. “Phải khắc phục hiện tượng *thiếu tập thể, thiếu dân chủ, khắc phục tác phong quan liêu mệnh lệnh, phải nghe ngóng ý kiến của cán bộ và nhân dân*”².

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.398.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.10, tr.451-452.

17. “Phải khuyến khích nhân dân góp phần xây dựng Đảng như: góp ý kiến với chi bộ trong việc tuyển chọn người vào Đảng, tuyển chọn cán bộ lãnh đạo. Làm được như thế, mối quan hệ giữa Đảng và nhân dân sẽ càng thêm mật thiết”¹.

18. “Đảng cần phải phát triển và củng cố. Cần phải phát triển thêm thành phần công nhân. Cần phải giáo dục những đảng viên mới. Cần phải cải tạo tư tưởng cho đảng viên nông dân và tiểu tư sản trí thức”².

19. “Đảng viên thì phải dựa vào nhân dân mà xây dựng Đảng. Tức là: hết lòng

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.595.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.279.

ra sức phụng sự nhân dân, tin tưởng vào lực lượng của nhân dân, học hỏi nhân dân, liên hệ chặt chẽ với nhân dân và không một phút nào xa rời nhân dân, cùng nhân dân kết thành một khối. Chống bộp chộp, nóng nảy, quan liêu, mệnh lệnh. Như vậy thì nhất định được nhân dân ủng hộ và việc gì to mấy, khó mấy làm cũng nên”¹.

20. “Muốn có kết quả thắng lợi, ắt phải dựa vào quần chúng, tuyên truyền và giáo dục sâu cho quần chúng ý thức tham gia xây dựng Đảng”².

21. “Chỉnh Đảng xong, thì phải chỉnh đốn công tác quần chúng.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.281.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.9, tr.511.

Trong việc chỉnh đốn này, trước hết là chỉnh đốn công tác *nông vận*, vì tối đại đa số nhân dân ta là *nông dân* và nền tảng kinh tế của ta hiện nay là *nông nghiệp*”¹.

Về lực lượng làm công tác xây dựng Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng:

22. “Xây dựng về tư tưởng, về chính trị, về tổ chức, đó là *đường lối xây dựng Đảng*.

Đó không những là công việc của Đảng và của đảng viên mà cũng là của toàn dân ta. Nhân dân giúp xây dựng Đảng bằng cách: hiểu rõ Đảng, ủng hộ Đảng, hưởng ứng những lời kêu gọi của Đảng, ra sức cho Đảng rõ tình hình trong nhân dân, đối với công tác của Đảng thì thật thà phê bình và nêu ý kiến của mình”².

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.398.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.280-281.

23. “Nhiệm vụ của các chi bộ, cán bộ, đảng viên, đoàn viên và nhân dân ngoại thành là cần đẩy mạnh cuộc vận động xây dựng đảng bộ “Bốn tốt”, chi bộ “Bốn tốt””¹.

Phần thứ hai

NỘI DUNG CỦA CÔNG TÁC XÂY DỰNG ĐẢNG

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.14, tr.749.

I- XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ TƯ TƯỞNG, LÝ LUẬN

24. “Tất cả các đảng viên phải cố gắng học tập, coi việc học tập lý luận và chính trị là một nhiệm vụ quan trọng của mình”¹.

25. “Vì sao ít nhất cũng phải học những điều cơ bản, những điều a, b, c về chủ nghĩa cộng sản?”

Vì chủ nghĩa cộng sản là mục đích cuối cùng của Đảng ta. Đấu tranh cho chủ nghĩa cộng sản là lẽ sống của người đảng viên.

Nội dung của chủ nghĩa cộng sản rất rộng. Bước đầu mỗi đảng viên phải học để nắm được nội dung chủ nghĩa cộng sản là gì?”².

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.117, 114.

26. “Vì sao phải học tập *đường lối* của Đảng? Vì có nắm vững *đường lối* cách mạng mới thấy rõ phương hướng tiến lên của cách mạng, mới hiểu rõ mình phải làm gì và đi theo phương hướng nào để thực hiện mục đích của Đảng trong giai đoạn cách mạng hiện nay”¹.

27. “Về tư tưởng, nhất định phải học tập lý luận Mác - Lênin... giáo dục tư tưởng và lãnh đạo tư tưởng là việc quan trọng nhất của Đảng, phải kiên quyết chống cái thói xem nhẹ tư tưởng”².

28. “Đảng phải tăng cường tư tưởng giai cấp công nhân và rửa gột những tư

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.115.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.279.

tưởng trái với nó. Nước ta đã lâu ở dưới chế độ thực dân và phong kiến, cho nên những tư tưởng bất chính có thể ảnh hưởng vào trong Đảng. Số đông đảng viên là nông dân và tiểu tư sản trí thức (điều đó tuy là tốt và hợp lý), cho nên cũng mang vào Đảng những tư tưởng “phi vô sản”. Vì vậy Đảng cần phải giáo dục và yêu cầu đảng viên ra sức học tập lý luận, mở rộng tự phê bình và phê bình, đấu tranh với những tư tưởng “phi vô sản”¹.

29. “Đảng phải chống cái thói xem nhẹ học tập lý luận. Vì không học lý luận thì chí khí kém kiên quyết, không trông xa thấy rộng, trong lúc đấu tranh dễ lạc

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.280.

phương hướng, kết quả là “mù chính trị”, thậm chí hủ hóa, xa rời cách mạng”¹.

30. “Học chủ nghĩa Mác - Lênin không phải nhắc như con vẹt “Vô sản thế giới liên hiệp lại” mà phải thống nhất chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cách mạng Việt Nam. Nói đến chủ nghĩa Mác - Lênin ở Việt Nam là nói đến chủ trương, chính sách của Đảng”².

31. “Có học tập lý luận Mác - Lênin mới củng cố được đạo đức cách mạng, giữ vững lập trường, nâng cao sự hiểu biết và trình độ chính trị, mới làm được tốt công tác Đảng giao phó cho mình”³.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.280.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.368.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.11, tr.611.

32. “Học tập chủ nghĩa Mác - Lênin là học tập cái tinh thần xử trí mọi việc, đối với mọi người và đối với bản thân mình; là học tập những chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin để áp dụng một cách sáng tạo vào hoàn cảnh thực tế của nước ta. Học để mà làm. Lý luận đi đôi với thực tiễn”¹.

33. “Có đồng chí học thuộc lòng một số sách vở về chủ nghĩa Mác - Lênin. Họ tự cho mình là hiểu biết chủ nghĩa Mác - Lênin hơn ai hết. Song khi gặp việc thực tế, thì họ hoặc là máy móc, hoặc là lúng túng. Lời nói và việc làm của họ không nhất trí. Họ học sách vở Mác - Lênin, nhưng không

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.11, tr.611.

học tinh thần Mác - Lênin. Học để trang sức, chứ không phải để vận dụng vào công việc cách mạng”¹.

34. “Đảng kết hợp *lý luận với kinh nghiệm và thực hành* của cách mạng Việt Nam. Đảng áp dụng lập trường, quan điểm và phương pháp Mác - Lênin mà giải quyết các vấn đề thực tế của cách mạng Việt Nam.

Không phải chỉ học thuộc lòng vài bộ sách của Mác - Lênin mà làm được như vậy. Đảng phải có tinh thần khoa học và tinh thần cách mạng rất cao, phải hiểu rõ lịch sử xã hội, phải quyết tâm phấn đấu cho giai cấp và nhân dân, phải tin tưởng

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.11, tr.611.

vào lực lượng và sáng kiến của quần chúng, phải gom góp tư tưởng, kinh nghiệm, sáng kiến và ý chí của quần chúng, sắp xếp nó thành hệ thống, rồi lại áp dụng vào trong quần chúng.

Đảng phân tích rõ ràng tình hình trong nước và trên thế giới, rồi áp dụng *lý luận* vào các *chính sách*: chính sách ruộng đất, chính sách Mặt trận dân tộc, chính sách kháng chiến kiến quốc, chính sách xây dựng Đảng...”¹.

35. “Để nâng cao trình độ lý luận và chính trị thì mỗi đảng viên cần phải luôn luôn thực hành thật thà tự phê bình và

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.277.

phê bình. Đảng thì dùng cách chỉnh Đảng, chỉnh huấn để giáo dục đảng viên”¹.

36. “Nâng cao trình độ lý luận và chính trị, cải tạo mình là một việc trường kỳ và gian khổ. Nhưng đó là một công tác chủ chốt trong việc xây dựng Đảng mà mỗi đảng viên phải cố gắng”².

37. “Không có lý luận về chủ nghĩa xã hội khoa học thì không thể có lập trường giai cấp vững vàng. Vì vậy, các cô, các chú phải chịu khó học tập lý luận Mác - Lênin, học tập đường lối, chính sách của Đảng; đồng thời phải học tập văn hoá, kỹ thuật và nghiệp vụ”³.

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.8, tr.280.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.113.

38. “Các cô, các chú cần luôn luôn ghi nhớ: Người cộng sản chúng ta không được phút nào quên lý tưởng cao cả của mình là: Suốt đời làm cách mạng phấn đấu cho Tổ quốc hoàn toàn độc lập, làm cho chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản thắng lợi hoàn toàn trên Tổ quốc ta và trên thế giới”¹.

39. “Nhân dân ta từ lâu đã sống với nhau có tình có nghĩa như thế. Từ khi có Đảng ta lãnh đạo và giáo dục, tình nghĩa ấy càng cao đẹp hơn, trở thành tình nghĩa đồng bào, đồng chí, tình nghĩa năm châu bốn biển một nhà. Hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin là phải sống với nhau có tình có nghĩa. Nếu thuộc bao nhiêu sách mà sống

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sđd*, t.15, tr.114-115.

không có tình có nghĩa thì sao gọi là hiểu chủ nghĩa Mác - Lênin được”¹.

40. “Trong những năm qua, Đảng ta đã phấn đấu rất anh dũng, thắng lợi rất vẻ vang. Đó là do Đảng ta có chủ nghĩa Mác - Lênin tất thắng soi đường, do Đảng ta đoàn kết nhất trí. Nhờ vậy mà Đảng ta đã đoàn kết và lãnh đạo dân ta vượt mọi gian khổ, khó khăn, tiến từ thắng lợi này đến thắng lợi khác”².

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.668.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.14, tr.242.

II- XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ CHÍNH TRỊ

41. “Về đường lối chính trị, Đảng chống khuynh hướng “tả” và khuynh hướng “hữu””¹.

42. “Chính trị phải làm chủ. Đường lối chính trị đúng thì những việc khác mới đúng được”².

43. “Cần phải cùng nhau nghiên cứu chính trị để nhận rõ đường lối. Hiểu rõ đường lối chính trị thì công tác đúng”³.

44. “Giáo dục chính trị bằng các cuộc nói chuyện, các sách báo và các cuộc thảo luận về đấu tranh giai cấp”⁴.

45. “*Khẩu hiệu* chính trị đúng, thì toàn

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.280.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.12, tr.166.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.4, tr.244.

4. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.1, tr.124.

dân thấy rõ *phương hướng*, nhận rõ *ai là bạn, ai là thù*, đoàn kết chặt chẽ xung quanh Đảng, để đánh thắng kẻ thù của cách mạng.

Có *khẩu hiệu* chung, cũng chưa đủ. Đảng còn phải căn cứ theo lợi ích của nhân dân trong giai đoạn đó, đề ra những *khẩu hiệu mới*, để động viên quần chúng, để làm mục đích và vạch đường lối cho quần chúng đấu tranh; đồng thời để huấn luyện, giáo dục quần chúng. Thực hiện những khẩu hiệu này, tức là đẩy cách mạng tiến tới và giúp cho khẩu hiệu chung thực hiện...

Trong mỗi giai đoạn quan trọng, Đảng đề ra những khẩu hiệu đúng để động viên và lãnh đạo nhân dân đấu tranh, cho nên nhân dân tranh được nhiều thắng lợi”¹.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.278.

46. “Đảng phải luôn luôn xét lại những nghị quyết và những chỉ thị của mình đã thi hành thế nào. Nếu không vậy thì những nghị quyết và chỉ thị đó sẽ hoá ra lời nói suông mà còn hại đến lòng tin cậy của nhân dân đối với Đảng”¹.

47. “Ngay trong lúc thực hành cần luôn luôn kiểm thảo đường lối chính trị của ta”².

48. “Đảng Lao động Việt Nam khi định ra đường lối chính trị của mình, luôn luôn cố gắng kết hợp chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác - Lênin với thực tiễn cách mạng Việt Nam, đồng thời khiêm tốn học tập kinh nghiệm quý báu của các đảng anh em”³.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.290.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.293.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.395-396.

III- XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ TỔ CHỨC, BỘ MÁY VÀ ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN

1. Xây dựng hệ thống tổ chức của Đảng

Về hệ thống tổ chức của Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng:

49. “Tổ chức gốc rễ của Đảng là *chi bộ*. Chi bộ do *chi ủy* lãnh đạo; các đảng viên chịu sự lãnh đạo của chi ủy. Trên chi ủy thì có huyện ủy, tỉnh ủy, khu ủy lên đến Trung ương”¹.

50. “Đảng mạnh là do các *chi bộ* mạnh. Chi bộ mạnh là do các đảng viên hăng hái và gương mẫu”².

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.286.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.13, tr.29.

51. “Chi bộ là gốc rễ của Đảng ở trong quần chúng. Chi bộ tốt thì mọi chính sách của Đảng đều được thi hành tốt, mọi công việc đều tiến bộ không ngừng. Trái lại, nếu chi bộ kém thì công việc không trôi chảy”¹.

52. “Chi bộ vững mạnh thì mọi chính sách của Đảng và Chính phủ nhất định thi hành được tốt”².

53. “Đảng mạnh là do mỗi một chi bộ mạnh. Chi bộ mạnh là do mỗi một đảng viên ra sức làm trọn 10 nhiệm vụ đã ghi trong Điều lệ của Đảng”³.

54. “Đảng mạnh là do chi bộ tốt. Chi bộ tốt là do các đảng viên đều tốt”⁴.

1, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.14, tr.193, 242.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.10, tr.504.

4. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.113.

55. “Đối với Đảng ta, xây dựng chi bộ cho tốt, cho vững mạnh là một việc vô cùng quan trọng. Điều đó chúng ta đều hiểu rõ”¹.

56. “Về mặt tổ chức: Đảng phải có kỷ luật rất nghiêm. Kiên quyết chống những hiện tượng phớt kỷ luật, phớt tổ chức.

Đảng phải giữ vững chế độ dân chủ tập trung. Phải luôn luôn chỉnh đốn tổ chức, loại bỏ những phần tử xấu ra khỏi Đảng. Phải bồi dưỡng, lựa chọn và dùng cán bộ một cách đúng đắn”².

57. “Các cấp ủy cần phải chú trọng hơn nữa đến công tác xây dựng Đảng và cần phải khắc phục tư tưởng phong kiến

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.98.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.280.

hẹp hòi, những nhận thức không đúng về “liên quan” trong việc phát triển Đảng và Đoàn Thanh niên Lao động”¹.

2. Các nguyên tắc tổ chức sinh hoạt Đảng

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, các nguyên tắc tổ chức sinh hoạt Đảng gồm có:

a) Tập trung dân chủ

58. “Nguyên tắc tập trung dân chủ là nguyên tắc tổ chức cơ bản của các cơ quan Nhà nước trong chế độ ta, nó đã được thể hiện trong tổ chức Nhà nước của ta”².

59. “Đảng tổ chức theo nguyên tắc dân chủ tập trung. Nghĩa là: có Đảng chương

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.14, tr.697.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.12, tr.379.

thống nhất, kỷ luật thống nhất, cơ quan lãnh đạo thống nhất. Cá nhân phải phục tùng đoàn thể, số ít phải phục tùng số nhiều, cấp dưới phải phục tùng cấp trên, địa phương phải phục tùng Trung ương”¹.

60. “Dân chủ tập trung. Nghĩa là có việc gì thì ai cũng được bàn, cũng phải bàn. Khi bàn rồi thì bỏ thăm, ý kiến nào nhiều người theo hơn thì được. Ấy là dân chủ. Đã bỏ thăm rồi, thì giao cho hội ủy viên làm, khi ấy thì tất cả hội viên phải theo mệnh lệnh hội ấy. Ấy là tập trung. Ai không nghe lời thì ủy viên hội có quyền phạt”².

61. “Tập trung trên nền tảng dân chủ là các đảng viên có quyền thảo luận chính

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.8, tr.275.*

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.2, tr.335.*

sách của Đảng, rồi tập trung ý kiến lên Trung ương, còn dân chủ dưới sự chỉ đạo tập trung là vì nếu cái gì không nên bàn cũng cứ bàn ất hồng, cái gì đã bàn rồi thì phải đưa lên. Khi bên trên ra lệnh thì bên dưới phải thi hành, phải tuân theo”¹.

62. “Nhưng tập trung ấy không phải là cá nhân chuyên chính; nó là xây dựng trên nền tảng *dân chủ*. Nghĩa là:

1- *Các cơ quan lãnh đạo đều do quần chúng đảng viên bầu cử lên.*

2- *Phương châm, chính sách, nghị quyết của Đảng đều do quần chúng đảng viên tập trung kinh nghiệm và ý kiến lại mà thành. Rồi lại do các cuộc hội nghị của Đảng thảo luận giải quyết, chứ không ai được tự ý độc đoán.*

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.6, tr.373.*

3- *Quyền lực* của cơ quan lãnh đạo là do *quần chúng* đảng viên giao phó cho, chứ không phải tự ai tranh giành được. Vì vậy, người lãnh đạo phải gần gũi và học hỏi quần chúng đảng viên, nghe ngóng ý kiến của họ. Nếu lên mặt với quần chúng, lạm dụng quyền lực - thế là sai lầm.

4- *Trật tự* của Đảng là: cá nhân phải phục tùng tổ chức; số ít phải phục tùng số nhiều; cấp dưới phải phục tùng cấp trên; các địa phương phải phục tùng Trung ương”¹.

63. “Dân chủ dưới sự *chỉ đạo tập trung*.”

Ở trong Đảng, mọi đảng viên có quyền nêu ý kiến, đặt đề nghị, tham gia giải

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.286.

quyết vấn đề. Nhưng quyết không được trái sự lãnh đạo tập trung của Đảng, trái nghị quyết và trái kỷ luật của Đảng. Quyết chống: không xét thời gian, địa điểm, điều kiện mà nói lung tung; tự do hành động; dân chủ quá trớn”¹.

b) *Tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách*

64. “Nguyên tắc tập thể lãnh đạo, cá nhân phụ trách là *nguyên tắc tối cao* của chính quyền dân chủ ta”².

65. “Tập thể lãnh đạo là *dân chủ*. Cá nhân phụ trách là *tập trung*”³.

66. “Từ Trung ương đến chi bộ xã đều phải làm đúng nguyên tắc lãnh đạo tập thể,

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.286-287.

2, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.490, 620.

cá nhân phụ trách; đều phải chống cái tệ sùng bái cá nhân và quan liêu mệnh lệnh; đều phải thật thà tự phê bình và phê bình thẳng thắn; đều phải thật sự dân chủ”¹.

67. “Tập thể lãnh đạo và cá nhân phụ trách cần phải luôn luôn đi đôi với nhau.

Nhưng không phải vấn đề gì nhỏ nhặt, vụn vặt, một người vẫn có thể giải quyết được, cũng đưa ra bàn - mới là tập thể lãnh đạo. Nếu làm như vậy, là hiểu tập thể lãnh đạo một cách quá máy móc”².

68. “Vì sao cần phải có tập thể lãnh đạo?

Vì một người dù khôn ngoan tài giỏi mấy, dù nhiều kinh nghiệm đến đâu, cũng

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.10, tr.431.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.620.

chỉ trông thấy, chỉ xem xét được một hoặc nhiều mặt của một vấn đề, không thể trông thấy và xem xét tất cả mọi mặt của một vấn đề”¹.

69. “Vì sao cần phải cá nhân phụ trách?

Việc gì đã được đông người bàn bạc kỹ lưỡng rồi, kế hoạch định rõ ràng rồi, thì cần phải giao cho 1 người hoặc một nhóm ít người phụ trách theo kế hoạch đó mà thi hành. Như thế mới có chuyên trách, công việc mới chạy”².

70. “Lãnh đạo không tập thể, thì sẽ đi đến cái tệ bao biện, độc đoán, chủ quan. Kết quả là hỏng việc.

Phụ trách không do cá nhân, thì sẽ đi đến cái tệ bừa bãi, lộn xộn, vô chính phủ. Kết quả cũng là hỏng việc.

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.619.

Tập thể lãnh đạo và cá nhân phụ trách cần phải luôn luôn đi đôi với nhau”¹.

c) *Tự phê bình và phê bình*

71. “Đảng cách mạng cần phê bình và tự phê bình cũng như người ta cần không khí”².

72. “Mục đích phê bình cốt để giúp nhau sửa chữa, giúp nhau tiến bộ. Cốt để sửa đổi cách làm việc cho tốt hơn, đúng hơn. Cốt đoàn kết và thống nhất nội bộ”³.

73. “Phải ráo riết, triệt để, thật thà, không nể nang, không thêm bớt. Phải vạch rõ cả ưu điểm và khuyết điểm. Đồng thời, chớ dùng những lời mỉa mai, chua cay,

---

1, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.620, 272.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.34.

đâm thọc. Phê bình việc làm, chứ không phải phê bình người”¹.

74. “Đảng là đây tớ dân, cần phải hoan nghênh sự phê bình của dân. Phê bình càng rộng, chính sách càng đúng, uy tín càng cao. Đừng sợ phê bình rồi mất uy tín. Quần chúng tinh lắm, quần chúng biết phân biệt thật giả. Dân sợ mình thù mà không dám nói đó thôi. Càng tự phê bình trước dân chừng nào dân càng bằng lòng và phục mình chừng ấy”².

75. “Phải mở rộng phong trào phê bình và tự phê bình ở trong Đảng, ở các cơ quan, các đoàn thể, trên các báo chí cho

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.272.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.370.

đến nhân dân. Phê bình và tự phê bình phải thường xuyên, thiết thực, dân chủ, từ trên xuống và từ dưới lên. Sau hết là Đảng phải có sự kiểm tra chặt chẽ”¹.

d) Kỷ luật nghiêm minh, tự giác

76. “Sức mạnh vô địch của Đảng là ở tinh thần kỷ luật tự giác, ý thức tổ chức nghiêm chỉnh của cán bộ và đảng viên”².

77. “Về kỷ luật, Đảng Lao động Việt Nam phải có kỷ luật sắt, đồng thời là kỷ luật tự giác”³.

78. “Đảng ta tuy nhiều người, nhưng khi tiến đánh thì chỉ như một người. Đó là nhờ có kỷ luật. Kỷ luật của ta là kỷ

1, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.34, 41.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.13, tr.67.

luật sắt, nghĩa là nghiêm túc và tự giác. Các đồng chí chúng ta cần phải ra sức giữ gìn kỷ luật sắt của Đảng”¹.

79. “Trong nội bộ Đảng có dân chủ rộng rãi, đồng thời có kỷ luật nghiêm khắc. Người đảng viên phải khiêm tốn, thành khẩn. Không có đảng viên nào có thể đứng trên Đảng, tự cho mình là hơn Đảng”².

80. “Ai không theo đúng kỷ luật của Đảng, không tự có tư tưởng đúng với đường lối của Đảng thì phải đuổi ra ngoài”³.

81. “Không ai bắt buộc ai vào Đảng làm chiến sĩ xung phong. Đó là do sự “tự giác”, lòng hăng hái của mỗi người mà tình nguyện làm đảng viên, làm chiến sĩ

1, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.17, 369.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.10, tr.456.

xung phong. Đã vậy, thì mỗi người đảng viên phải cố gắng cho xứng đáng là một người trong những người đại biểu của dân tộc”¹.

82. “Kỷ luật của Đảng là tự nguyện tự giác; đã tự nguyện tự giác là kỷ luật sắt, rất nghiêm, tất cả đảng viên già trẻ, trên dưới đều phải tuân theo. Nếu không giữ gìn nghiêm túc kỷ luật là giảm bớt lực lượng của Đảng, khó thực hiện được nhiệm vụ”².

83. “Mỗi đảng viên cần phải làm kiểu mẫu phục tùng kỷ luật, chẳng những kỷ luật của Đảng, mà cả kỷ luật của các đoàn thể nhân dân và của cơ quan chính quyền cách mạng”³.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.293.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.10, tr.617.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.33.

84. “Phải tẩy những phần tử đã hủ hóa ra khỏi Đảng và cơ quan chính quyền, để giữ gìn tính trong sạch của Đảng và của chính quyền”¹.

d) Đoàn kết thống nhất trong Đảng

85. “Sự thống nhất làm cho đảng viên và quần chúng cả nước rất vui mừng và thêm hăng hái. Do đó mà Đảng phát triển rất mau, hoạt động rất mạnh”².

86. “Đảng phải ra sức đoàn kết toàn dân để đẩy mạnh kháng chiến. Đoàn kết các đảng bạn, các đoàn thể trong Mặt trận. Không phải đoàn kết ngoài miệng, mà đoàn kết bằng việc làm, đoàn kết bằng tinh thần, đoàn kết thật sự”³.

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.296, 4.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.78.

87. “Ngày nay, sự đoàn kết trong Đảng là quan trọng hơn bao giờ hết, nhất là sự đoàn kết chặt chẽ giữa các cán bộ lãnh đạo... Muốn đoàn kết chặt chẽ trong Đảng, ắt phải thống nhất tư tưởng, mở rộng dân chủ nội bộ, mở rộng tự phê bình và phê bình”¹.

88. “Toàn Đảng phải tư tưởng nhất trí, hành động nhất trí, đoàn kết nhất trí mới làm trọn nhiệm vụ của Đảng”².

89. “Để hoàn thành tốt những nhiệm vụ rất nặng nề và rất vẻ vang ấy, Đảng ta đã đoàn kết phải càng thêm đoàn kết, đã mạnh mẽ phải càng mạnh mẽ thêm”³.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.9, tr.368.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.415.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.14, tr.242.

90. “Đoàn kết là một truyền thống cực kỳ quý báu của Đảng và của dân ta. Các đồng chí từ Trung ương đến các chi bộ cần phải giữ gìn sự đoàn kết nhất trí của Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình”¹.

91. “Đồng chí ta, tuy có khi khác nhau về chủng tộc hay khác nhau về nguồn gốc giai cấp, nhưng là những người cùng chủ nghĩa, cùng mục đích, cùng sống, cùng chết, chung sướng, chung khổ, cho nên phải thật thà đoàn kết. Muốn đi tới mục đích, không phải chỉ tổ chức là đủ, phải chân thành trong tư tưởng nữa.

Ta có hai cách để thực hiện thống nhất

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.622.

tư tưởng, đoàn kết nội bộ là: *Phê bình và tự phê bình*¹.

92. “Kinh nghiệm của ta, *cách mạng thành công, kháng chiến thắng lợi là do lực lượng đoàn kết, trước hết là đoàn kết trong Đảng*. Vì vậy, trong Đảng phải đoàn kết nhất trí hơn nữa”².

93. “Để củng cố và phát triển sự đoàn kết thống nhất của Đảng. Phải có tình đồng chí yêu thương lẫn nhau”³.

3. Cán bộ và công tác cán bộ của Đảng

a) Xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên và công tác cán bộ của Đảng

94. “Cán bộ là những người đem chính

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.16.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.12, tr.35.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.622.

sách của Đảng, của Chính phủ giải thích cho dân chúng hiểu rõ và thi hành. Đồng thời đem tình hình của dân chúng báo cáo cho Đảng, cho Chính phủ hiểu rõ, để đặt chính sách cho đúng”¹.

95. “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”².

96. “Công việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém”³.

97. “Cán bộ là cái dây chuyền của bộ máy. Nếu dây chuyền không tốt, không chạy thì động cơ dù tốt, dù chạy toàn bộ máy cũng tê liệt. Cán bộ là những người đem chính sách của Chính phủ, của Đoàn thể thi hành trong

---

1, 2, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.309, 309, 313.

nhân dân, nếu cán bộ dở thì chính sách hay cũng không thể thực hiện được”¹.

98. ““Cán bộ là tiền vốn của Đoàn thể”.

Có vốn mới làm ra lãi. Bất cứ chính sách, công tác gì nếu có cán bộ tốt thì thành công, tức là có lãi. Không có cán bộ tốt thì hỏng việc, tức là lỗ vốn”².

99. “Việc nước lấy Đoàn thể làm cốt cán. Việc Đoàn thể lấy cán bộ làm cốt cán. Cán bộ lấy đạo đức làm cốt cán”³.

100. “Cán bộ muốn cho xứng đáng, phải làm được việc.

Muốn làm được việc, thì phải được dân tin, dân phục, dân yêu.

1, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.68, 265.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.356.

Muốn được dân tin, dân phục, dân yêu, cán bộ phải tự mình làm đúng đời sống mới. Nghĩa là *phải siêng năng, tiết kiệm, trong sạch, chính đáng*”¹.

101. “Người cộng sản chúng ta không được phút nào quên lý tưởng cao cả của mình là: Suốt đời làm cách mạng phấn đấu cho Tổ quốc hoàn toàn độc lập, làm cho chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản thắng lợi trên toàn trên Tổ quốc ta và trên thế giới”².

102. “Cần phải không ngừng nâng cao *tinh thần trách nhiệm đối với Đảng và một lòng một dạ phục vụ nhân dân*”³.

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.240.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.114.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.13, tr.28.

103. “Đảng đòi hỏi đảng viên và cán bộ phải: *học hiểu* lý luận, chính sách, tình hình trong nước và trên thế giới để giáo dục cho quần chúng. Phải học hiểu *nghề nghiệp* chuyên môn mà Đảng và Chính phủ giao cho mình phụ trách. Phải có *tinh thần* hy sinh cho cách mạng, có tinh thần trách nhiệm để vượt mọi khó khăn”¹.

104. “Đảng viên và cán bộ phải *làm cho dân tin, dân phục, dân yêu*. Phải nắm vững *chính sách của Đảng và của Chính phủ, đi đúng đường lối quần chúng* như thế mới xứng đáng là đảng viên và cán bộ của Đảng, như thế mới lãnh đạo được quần chúng”².

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.8, tr.278-279, 279.

105. “Đảng viên và cán bộ cần phải nâng cao giác ngộ tư tưởng ngăn ngừa tự đại tự cao, mạnh dạn công khai tự phê bình, vui vẻ tiếp thụ lời phê bình của người khác”¹.

106. “Cán bộ là đày tớ của nhân dân, chỗ nào nhân dân cần đến mình là mình phải đến, bất kỳ chỗ nào cũng là Tổ quốc, là đất nước, cũng là cương vị công tác của cán bộ. Phải nhớ rằng Đảng, Chính phủ tin cậy vào cán bộ, nơi nào khó có cán bộ. Việc gì khó có cán bộ. Vì vậy, cán bộ các nơi phải yên tâm, tích cực công tác, phải gương mẫu, phải đoàn kết chặt chẽ...”².

107. “Không có vinh dự nào to bằng cái vinh hạnh được làm đảng viên của Đảng

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.9, tr.521.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.7, tr.415.

Cộng sản. Vì vậy, bất kỳ ở hoàn cảnh nào, làm công việc gì, chúng ta cũng phải kiên quyết làm cho xứng đáng với vinh hạnh ấy. Như thế, thì dân tộc giải phóng nhất định thành công, thế giới cách mạng nhất định thành công”¹.

b) Công tác cán bộ của Đảng

108. “Đảng phải nuôi dạy cán bộ, như người làm vườn vun trồng những cây cối quý báu. Phải trọng nhân tài, trọng cán bộ, trọng mỗi một người có ích cho công việc chung của chúng ta”².

109. “Huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng”³.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.6, tr.6.*

2, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.5, tr.313, 309.*

110. “Phải đào tạo huấn luyện cho dần dần có đủ. Muốn có nhiều cán bộ, Đảng phải giúp đỡ cho cán bộ tự học tập. Đảng đã giúp, cán bộ phải chịu khó học”¹.

111. “Mục đích lựa chọn cán bộ là dùng nhân tài cần phải hợp lý, chớ “dùng thợ mộc làm nghề thợ rèn” và cho họ hiểu rõ mọi mặt các công việc họ phải phụ trách”².

112. “Xem xét cán bộ, không chỉ xem ngoài mặt mà còn phải xem tính chất của họ. Không chỉ xem một việc, một lúc mà phải xem toàn cả lịch sử, toàn cả công việc của họ”³.

113. “Người ở đời, ai cũng có chỗ tốt và

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.6, tr.16.*

2, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd, t.5, tr. 636, 318.*

chỗ xấu. Ta phải khéo nâng cao chỗ tốt, khéo sửa chữa chỗ xấu cho họ”¹.

114. “Cất nhắc cán bộ, phải vì công tác, tài năng, vì cố động cho đồng chí khác thêm hăng hái. Như thế, công việc nhất định chạy.

Nếu vì lòng yêu ghét, vì thân thích, vì nể nang, nhất định không ai phục, mà gây nên mối lôi thôi trong Đảng. Như thế là có tội với Đảng, có tội với đồng bào”².

115. “Có kiểm tra mới huy động được tinh thần tích cực và lực lượng to tát của nhân dân, mới biết rõ năng lực và khuyết điểm của cán bộ, mới sửa chữa và giúp đỡ kịp thời”³.

1, 2, 3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr. 318, 321, 636.

116. “Đảng phải thương yêu cán bộ.

Nhưng thương yêu không phải là vỗ về, nuông chiều, thả mặc. Thương yêu là giúp họ học tập thêm, tiến bộ thêm. Là giúp họ giải quyết những vấn đề khó khăn sinh hoạt, ngày thường thì điều kiện dễ chịu, khi đau ốm được chăm nom, gia đình họ khỏi khốn quẫn, v.v..

Thương yêu là luôn luôn chú ý đến công tác của họ, kiểm thảo họ. Hễ thấy khuyết điểm thì giúp cho họ sửa chữa ngay, để vun trồng cái thói có gan phụ trách, cả gan làm việc của họ. Đồng thời, phải nêu rõ những ưu điểm, những thành công của họ. Làm thế không phải là làm cho họ kiêu căng, mà cốt làm cho họ thêm hăng hái, thêm gắng sức”¹.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.322-323.

IV- XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ ĐẠO ĐỨC

117. “Đảng ta là đạo đức, là văn minh”¹.

118. “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”².

119. “Sức có mạnh mới gánh được nặng và đi được xa. Người cách mạng phải có đạo đức cách mạng làm nền tảng, mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng vẻ vang”³.

120. “Trời có bốn mùa: Xuân, Hạ, Thu, Đông.

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.12, tr.430.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.292.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.11, tr.601.

Đất có bốn phương: Đông, Tây, Nam, Bắc.

Người có bốn đức: Cần, Kiệm, Liêm, Chính.

Thiếu một mùa, thì không thành trời.

Thiếu một phương, thì không thành đất.

Thiếu một đức, thì không thành người”¹.

121. “Có đạo đức cách mạng thì khi gặp khó khăn gian khổ, thất bại, cũng không sợ sệt, rụt rè, lùi bước vì lợi ích chung của Đảng, của cách mạng, của giai cấp, của dân tộc và của loài người mà không ngần ngại hy sinh tất cả lợi ích của cá nhân mình..., khi gặp thuận lợi và thành công cũng vẫn giữ vững tinh thần gian khổ, chất phác, khiêm tốn”².

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.117.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.11, tr.601-602.

122. “Có đạo đức cách mạng thì mới hy sinh tận tụy với cách mạng, mới lãnh đạo được quần chúng đưa cách mạng tới thắng lợi hoàn toàn”¹.

123. “Trước mặt quần chúng, không phải ta cứ viết lên trán chữ “cộng sản” mà ta được họ yêu mến.

Quần chúng chỉ quý mến những người có tư cách, đạo đức. Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước. Đồng chí ta nhiều người đã làm được nhưng vẫn còn những người hủ hoá. Đảng có trách nhiệm gột rửa cho các đồng chí đó.

Hô hào dân tiết kiệm, mình phải tiết

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.360.

kiệm trước đã. Đồng chí ta phải học lấy bốn đức cách mạng: cần, kiệm, liêm, chính.

Muốn làm cách mạng, phải cải cách tính nết mình trước tiên”¹.

124. “Đảng không phải là một đoàn thể để cầu danh cầu lợi, hẹp hòi, nhỏ nhen. Ai tưởng như thế, không phải là đảng viên”².

125. “Ta phải tương thân tương ái, tận trung với nước, tận hiếu với dân hơn khi trước”³.

126. “Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải

---

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.6, tr.16, 291.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.113.

xứng đáng là người lãnh đạo, là người dày tớ thật trung thành của nhân dân”¹.

127. “Vì lợi ích của Đảng tức là lợi ích của dân tộc, của Tổ quốc.

Vô luận lúc nào, vô luận việc gì, đảng viên và cán bộ phải đặt lợi ích của Đảng ra trước, lợi ích của cá nhân lại sau. Đó là nguyên tắc cao nhất của Đảng. Đó là “tính Đảng”.

Nếu gặp khi lợi ích chung của Đảng mâu thuẫn với lợi ích riêng của cá nhân, thì phải kiên quyết hy sinh lợi ích của cá nhân cho lợi ích của Đảng. Khi cần đến tính mệnh của mình cũng phải vui lòng hy sinh cho Đảng”².

---

1. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.15, tr.622.

2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.290-291.

128. “Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hàng ngày mà phát triển và củng cố. Cũng như ngọc càng mài càng sáng, vàng càng luyện càng trong”¹.

129. “Có gì sung sướng vẻ vang hơn là trau dồi đạo đức cách mạng để góp phần xứng đáng vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và giải phóng loài người”².

130. “Nhất là những người cán bộ và lãnh tụ, càng phải làm cho xứng đáng lòng tin cậy của Đảng, của dân tộc. Càng phải làm gương cho tất cả đảng viên, tất cả quần chúng noi theo”³.

1, 2. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.11, tr.612.

3. Hồ Chí Minh: *Toàn tập, Sdd*, t.5, tr.293.

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
<i>Lời Nhà xuất bản</i>	5
<i>Phần thứ nhất</i>	
VAI TRÒ, MỤC ĐÍCH, PHƯƠNG CHÂM VÀ LỰC LƯỢNG LÀM CÔNG TÁC XÂY DỰNG ĐẢNG	9
I- Vai trò của công tác xây dựng Đảng	11
II- Mục đích của công tác xây dựng Đảng	17
III- Phương châm và lực lượng làm công tác xây dựng Đảng	19
<i>Phần thứ hai</i>	
NỘI DUNG CỦA CÔNG TÁC XÂY DỰNG ĐẢNG	25
I- Xây dựng Đảng về tư tưởng, lý luận	27

II- Xây dựng Đảng về chính trị	37
III- Xây dựng Đảng về tổ chức, bộ máy và đội ngũ cán bộ, đảng viên	40
IV- Xây dựng Đảng về đạo đức	68